

Naturstyrelsen Vestsjælland
J.nr. NST-422-00969
Ref. mamor
Februar 2016**Sammenfattende redegørelse – Natura 2000 område N133, Gribskov, Esrum Sø og Snævret Skov**

Denne sammenfattende redegørelse er udarbejdet i henhold til lov om miljøvurdering af planer og programmer. Redegørelsen er udarbejdet med afsæt i miljørapporten til forslag til Natura 2000-plan, og er anvendt som beslutningsgrundlag i forbindelse med Natura 2000-planens vedtagelse.

Redegørelsen består af en overordnet redegørelse for Natura 2000-planens miljømål og de indsatser, der planlægges gennemført inden for området. Den endelige gennemførelse af de planlagte indsatser fastsættes i konkrete aftaler eller afgørelser, som følger op på kommunale handleplaner samt statslige drifts- og plejeplaner, hvorfor der ikke kan foretages en konkret vurdering på arealniveau i denne redegørelse.

Den gældende Natura 2000-plan gælder for de fredskovpligtige, skovbevoksede arealer frem til 2021, mens den nye Natura 2000-plan, som gælder fra 2016 til 2021 fastlægger indsatsen for de skovbevoksede arealer, der ikke er fredskovpligtige. Der sker ikke en ændring af indsatsen for disse arealer som følge af den nye plan. Indsatsen er dermed vurderet i miljørapporten for planperioden 2009-2015, og er derfor ikke vurderet på ny.

Formålet med Natura 2000-planerne og planernes miljøpåvirkning

Natura 2000-planerne har til formål at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, som Natura 2000-området er udpeget for at beskytte. Indsatsen gennemføres ved at iværksætte foranstaltninger, der medvirker til at sikre naturtyperne samt medvirker til, at den pleje, der er nødvendig for en række lysåbne naturtyper, gennemføres.

Som det fremgår af afsnit 1.3 i miljørapporten, vil Natura 2000 planen overordnet set have en betydelig positiv indvirkning på den biologiske mangfoldighed. Indsatsen for at forbedre tilstanden for de naturtyper og arter, der er omfattet af Natura 2000-områdets udpegningsgrundlag, vil også have en positiv indflydelse på øvrige arter og naturtyper i området.

I Natura 2000-område nr. 132 arbejdes der for at sikre en for naturtyperne hensigtsmæssig hydrologi, drift og pleje. Indsatsen vil foregå på de arealer, der i forvejen er beskyttet som habitatnatur og efter naturbeskyttelseslovens § 3, og indsatsen vurderes derfor ikke som udgangspunkt at få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet og

fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen.

Der arbejdes for at sikre egnede levesteder for områdets arter. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på allerede beskyttede naturarealer eller i tilknytning til eksisterende ynglelokaliteter, og Naturstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Der gennemføres en indsats for at sikre sammenhængende naturarealer. Indsatsen kan få betydning for de vurderinger, der skal gennemføres efter habitatdirektivet og fuglebeskyttelsesdirektivet, når der meddeles tilladelse til projekter efter sektorlovgivningen. Indsatsen vil som udgangspunkt ske på eller i tilknytning til allerede beskyttede naturarealer, og naturstyrelsen vurderer derfor, at påvirkningen vil være minimal.

Det fremgår af miljørapporten for planforslaget, at Natura 2000-planen medvirker til at øge landskabsværdien og sikre den biologiske mangfoldighed, hvilket medvirker til at sikre befolkningen større naturoplevelser. Natura 2000-planens indsats vurderes desuden at medvirke til tilbageholdelse af kvælstof, og dermed bidrage til opnåelse af vandområdeplanens mål.

Hvordan er miljørapporten taget i betragtning?

Sideløbende med udarbejdelsen af forslagene til Natura 2000-planerne har Naturstyrelsen foretaget en vurdering af planernes sandsynlige, væsentlige effekter på miljøet. I miljørapporten for Natura 2000-planen for Natura 2000 område nr. 133 er der foretaget vurderinger af planens indvirkning på en række miljøforhold, herunder biologisk mangfoldighed, i forhold til de lokale forhold i dette Natura 2000 område.

Det fremgår af miljørapporten, at en konkret vurdering af indsatsens påvirkning af miljøet forudsætter kendskab til, hvor indsatsen konkret gennemføres. Dette fastlægges ved opfølgningen på Natura 2000-planen i de kommende kommunale handleplaner samt i de statslige drifts- og plejeplaner.

Vurderingen af planens sandsynlige væsentlige virkninger på miljøet viste, at foruden en positiv virkning på udpegningsgrundlaget i Natura 2000-områderne vil indsatsen også have en positiv effekt på den biologiske mangfoldighed og have en betydning for opnåelse af vandområdeplanens mål, idet naturpleje også bidrager til begrænsning af udvaskning af næringsstoffer til vandmiljøet.

Hvordan er udtalelser, der er indkommet i høringsfasen taget i betragtning?

Forslag til Natura 2000-plan med tilhørende miljørapport for perioden 2016-2021 var i høring i perioden 19. december 2014 til 10. april 2015.

Naturstyrelsen har modtaget 1 høringssvar vedrørende miljørapporten for område nr. 133. I det følgende sammenfattes de væsentligste synspunkter fra høringssvaret. Naturstyrelsens bemærkninger hertil er anført i kursiv. Det bemærkes, at høringssvarene kun er gengivet i hovedtræk. Liste over høringssvar med ID-nummer vedlægges som bilag 1. Høringssvarene kan i sin helhed læses på <http://www3.naturstyrelsen.dk/2015/natura2000/>.

1) Flora, fauna og biologisk mangfoldighed

DOF Nordsjælland finder det ejendommeligt, at udpegningsgrundlagets fuglearter ikke er nævnt i skemaet side 14 under punktet ”Flora, fauna og biologisk mangfoldighed”.

I skemaet er hovedsageligt nævnt indsatser fra de områdespecifikke retningslinjer samt indsatser mod konstaterede trusler for naturtyperne. Desuden nævnes fredede arter fra området, som ikke er på udpegningsgrundlaget. Der er for dette Natura 2000-område ikke områdespecifikke retningslinjer for områdets fugle. De indgår derimod i de generelle retningslinjer, og er derfor også nævnt i ovenstående afsnit ”Formålet med Natura 2000-planerne og planernes miljøpåvirkning”.

2) Befolkningen og arealanvendelsen

DOF Nordsjælland finder det positivt, at det i miljøvurderingen på side 11 anerkendes, at adgangsregulering kan være nødvendig for at undgå forstyrrelse af udpegningsgrundlagets fuglearter.

Naturstyrelsen har noteret sig DOF’s bemærkning.

Naturstyrelsen har desuden udarbejdet et generelt høringsnotat for Natura 2000-planerne samt et områdespecifikt høringsnotat, hvor Naturstyrelsens bemærkninger til de indkomne hørings svar til planforslaget fremgår. Høringsnotatet er tilgængeligt på Naturstyrelsens hjemmeside <http://nst.dk/media/138355/generelt-hoeringsnotat.pdf>

Alternativer, der har indgået i miljøvurderingen

Planen har til hensigt at sikre udpegningsgrundlaget for Natura 2000-området og herved fremme den biologiske mangfoldighed generelt. En målsætning for en bestemt naturtype eller art vil dog kunne indebære en nedprioritering af andre naturtyper/arter. En sådan prioritering fremgår af planernes afsnit, der beskriver de modstridende interesser.

Ved prioritering af modstridende interesser skal der blandt andet lægges særlig vægt på de arter og naturtyper i udpegningsgrundlaget, der er særligt prioriterede ifølge habitat- og fuglebeskyttelsesdirektiverne. Det drejer sig i dette Natura 2000-område om surt overdrev (6230), højmose (7110), kildevæld (7220), skovbevokset tørvemose (91D0), elle- og askeskov (91E0), hvepsevåge, plettet rørvagtel, sortspætte og rødrygget tornskade.

I området ses stedvist en opvækst af træer og buske i de lysåbne naturtyper. I nogle tilfælde vil disse kunne udvikle sig til skovnaturtyper, men det prioriteres højere at sikre områdets areal og tilstand af de lysåbne naturtyper.

Det prioriteres, at kildevæld (7220) er lysåbne, med mindre en beskyttet tilstand skyldes en ældre bevoksning af træer.

Skovbevoksede tørvemoser (91D0), der er et resultat af en kolonisering af en tidligere ubevokset mosetype som følge af menneskelig påvirkning, kan nedprioriteres til fordel for hængesæk (7140), hvor det ikke modvirker opfyldelse af andre af planens målsætninger. Så vidt muligt bevares gamle bevoksninger af 91D0, og ved indsatsen forudsættes enkelttræer beboet af flagermus bevaret.

Langs kanten af brunvandede søer (3160) findes der nogle steder hængesæk (7140). En fortsat vækst af hængesæk henover søen, vil langsomt kunne lukke søen helt til. Målsætningerne for disse to ikkeprioriterede naturtyper betyder derfor, at det i forbindelse med indsatsen kan blive nødvendigt på konkrete forekomster af naturtyperne at prioritere, hvorvidt en fremvækst af hængesæk (7140) skal reduceres til fordel for brunvandet sø (3160), eller, om der i stedet skal skabes et kompenserende areal af brunvandet sø (3160) andetsteds i området.

I de eksisterende rigkær (7230), kildevæld (7220) og tidvis våde enge (6410) prioriteres en drift og pleje, der sikrer betingelser for lysåbne, lavt-voksende plantesamfund. Dette er ikke helt optimalt for de levesteder for sumpvindelsnegl, der stedvist overlapper dermed. De naturgivne forhold betyder imidlertid, at der indenfor de enkelte levesteder for sumpvindelsnegl må forventes at blive opretholdt mindst 10 % af arealet med relativt højt voksende starsump og lignende, således, at der samlet set ikke sker nogen nedprioritering af arten.

Tilsvarende vil det i forbindelse med rydning af de lysåbne naturtyper af overdrev (6210 og 6230) og tidvis våd eng (6410) være muligt at bevare enkelte gamle værdifulde krat og træer, hvilket f.eks. kan opretholde ynglemuligheder for rødrygget tornskade.

Overvågning af Natura 2000-planens effekt

Natura 2000-indsatsen overvåges i forhold til udpegningsgrundlaget og naturværdiernes tilstand via det nationale overvågningsprogram NOVANA, som Miljø- og Fødevarerministeriet er ansvarlig for. Overvågningen vil over tid vise, om de planlagte indsatser har den forventede effekt på naturtypernes tilstand.